

A Vasten 4
M. Assumpta
15 maart 2026

Eerste lezing (1 Sam. 16, 1b. 6-7, 10-13a)

Uit het eerst boek Samuël

De Heer sprak tot Samuël:
‘Kom, vul je hoorn met olie:
je moet naar Betlehem gaan, naar het huis van Isaï,
om er een van zijn zonen tot koning te zalven.’
Toen hij er aankwam en Eliab zag,
dacht hij: ‘dat is zeker de nieuwe koning. Zo groot en sterk als hij is.’
Maar de Heer zei tegen Samuël:
‘Je moet je niet verkijken op zijn voorkomen. Hem wil Ik niet.
God kijkt met andere ogen.
Een mens kijkt naar het uiterlijke,
maar de Heer kijkt naar het hart.’
Zo stelde Isaï zeven van zijn zonen aan Samuël voor,
maar Samuël zei tegen Isaï:
‘Geen van hen is de uitverkorene van de Heer.’
Daarop vroeg hij aan Isaï: ‘Zijn dat al jouw jongens?’
Hij antwoordde:
‘Alleen de jongste ontbreekt nog; die hoedt de schapen.’
Toen zei Samuël tegen Isaï:
‘Roep die dan maar, want we gaan niet aan tafel voordat hij hier is.’
Isaï liet hem dus halen.
De jongen was rossig, had mooie ogen en een prettig voorkomen.
Nu zei de Heer: ‘Hem moet je zalven: hij is het.’
En Samuël nam de hoorn met olie
en zalfde David te midden van zijn broers.
Vanaf die dag was hij beziel met de geest van de Heer.

Tweede lezing (Efesiërs 5,8-14)

Uit de brief van de heilige apostel Paulus aan de christenen van Efeze

Zusters en broeders,
vroeger leefden jullie in duisternis,
maar nu leven jullie in het licht, omdat jullie zich verbonden hebben met de Heer.
Leeft dan ook als kinderen van het licht.
En de vruchten van het licht zijn:
goedheid, gerechtigheid, waarheid.
Ja, probeer te zien wat goed is in de ogen van de Heer.
Doe niet mee aan wat in duisternis gebeurt.
Integendeel, klaag dat aan.
Want duistere praktijken zijn zo schandelijk,
dat men er niet over durft te praten.
Breng het naar buiten, plaats het in het openbaar, in het licht.
Herinner je de hymne: “ontwaak, jullie die slapen, en Christus zal over jullie stralen.”

Evangelie (Johannes 9,1. 6-9.13-17.34-38)

Uit het heilig evangelie van onze Heer Jezus Christus volgens Johannes

Eens ontmoette Jezus een man die blind was, al vanaf zijn geboorte.

Jezus spuwde op de grond,
maakte wat slijk van zand en speeksel
en streek dat op de ogen van de blinde.
Daarna zei Hij tot hem:
`Ga nu naar het bad van de 'gezondene', het Siloambad, om je er te wassen.
De man ging er naartoe, waste zich en ja, hij kwam ziende terug.
Zijn burens en allen die hem steeds als bedelaar gekend hadden, zegden:
`Is dat niet de man die altijd zat te bedelen?'
`Inderdaad', zegden sommigen.
`Welnee,' zegden anderen, `maar hij lijkt er wel op.'
Maar hijzelf zei: `Toch wel, ik ben het.'
Ze brachten die man bij de farizeeën.
Je moet weten dat de dag waarop Jezus slijk had gemaakt en zijn ogen had geopend,
een sabbat was.
Daarom stelden de farizeeën hem de vraag:
`Hoe komt het dat jij nu kunt zien?'
Hij antwoordde:
`Hij deed wat slijk op mijn ogen,
ik heb me gewassen en nu zie ik.'
`Zo iemand kan niet van God komen,' oordeelden sommige farizeeën,
`want Hij houdt de sabbat niet.'
Anderen merkten op:
`Maar hoe zou een zondaar zulke tekenen kunnen verrichten?'
Kortom, er was verdeeldheid onder hen.
Ze vroegen dan ook aan de blinde:
`Wat denk jij zelf daarvan? Hij heeft toch jouw ogen geopend!'
`Dat hij een profeet is', antwoordde hij.
Toen werden ze kwaad en riepen:
`Wat? Jij die vanaf je geboorte een en al zonde bent, jij wilt ons de les lezen?'
En ze gooiden hem eruit.
Jezus hoorde dat ze hem buiten gegooid hadden,
en toen Hij hem teruggevonden had, vroeg hij:
`Geloof jij in de Mensenzoon?'
Hij antwoordde:
`Wie is dat, Heer? Dan kan ik in hem geloven.'
En Jezus zei:
`Het is degene die met je spreekt.'
Hij zei: `Heer, ik geloof',
en hij wierp zich voor hem neer.

Homilie

Z en B,

De vastenactie Broederlijk Delen bestaat 65 jaar.
Zoals in de tijd van het concilie zoveel herdacht en hernieuwd werd, wilde men in de kerk
ook een nieuwe inhoud geven aan het vasten.
De nadruk werd verlegd van onthouding naar solidariteit.
Niet meer alleen zich onthouden van spijs of drank, maar groeien in betrokkenheid en
ondersteuning van de mensen die deze spijs en drank ontberen.

In een promotiecampagne bracht men jaar na jaar landen in beeld waar de armoede zeer
groot was.

En er werd geld ingezameld om er ontwikkelingsprojecten mee te financieren.

Na enkele jaren groeide echter het besef dat er nog een stap verder moest gezet worden, dat noodhulp slechts een druppel op een hete plaat betekende. Er kon maar duurzaam iets tegen de grote ongelijkheid in de wereld gedaan worden, als de problemen aan de wortel werden aangepakt. De aandacht moest gericht worden op de 'oorzaken' van de armoede.

De jaarthema's waarmee Broederlijk Delen naar buiten kwam, gingen dan ook heel anders klinken.

Daar waar het vroeger ging over 'Help honger de wereld uit, steun boerenfamilies in Afrika', of 'Delen doet goed, ook met het zuiden', gaat het nu al enkele jaren over 'De 25% revolutie zoekt hardcore activisten' of ook het thema van dit jaar 'Het is *nu* tijd voor actie.'

Er zijn mensen die het daar moeilijk mee hebben.

Want – zeggen zij - zijn dat geen politieke slogans? En moet de kerk zich wel met politiek bezighouden?

Ja, Z en B, dat moet ze.

Op de decanale startavond voor Broederlijk Delen twee weken geleden in het St Lodewijkscollege benadrukten twee eminente sprekers dat de kerk tekortschiet als ze nalaat de vinger op de wonde te leggen.

Dat waren Marc Vandevoorde, oud hoofdredacteur van Kerk en Leven, en Brigitte Herremans, vroeger werkzaam bij Broederlijk Delen, en nu onderzoeker inzake internationale politiek, vooral in het Midden-Oosten.

Marc Vandevoorde toonde zich ontgoocheld omdat de Belgische bisschoppen zich zo weinig laten horen wanneer op vandaag de mensenrechten massaal met de voeten worden getreden.

Brigitte Herremans had het erover dat iedereen vindt hoe erg het is wat de Palestijnen in Gaza en op de Westelijke Jordaanoever moeten meemaken. En dat velen bereid zijn hen te helpen. Maar dat ze niet meer meedoen als met de vinger gewezen wordt naar de Israëlische regering en de Westerse wereld die niet tegen hen in durft gaan.

Enkele dagen later had in de abdij van Zevenkerken de voorstelling plaats van het nieuwste boek van Dokter Reginald Moreels 'Het was mijn verdomde plicht'. Vanuit zijn vele humanitaire missies als oorlogschirurg schrijft ook hij dat de humanitaire hulp zijn grenzen heeft.

'Humanitaire hulp is broodnodig' schrijft hij 'om mensen in acute nood te helpen. Maar de bedoeling zou moeten zijn om die hulp mettertijd overbodig te maken. En dat kan alleen door de oorzaken weg te nemen.'

Hij voegt er ook aan toe: 'In sommige gevallen helpt de noodhulp zelfs om zelf te strijken op het laatste restje geweten van criminele regimes of rebellengroepen.'

In dat verband haalt hij een uitspraak aan van een Israëlische regeringsadviseur: 'De Palestijnen zullen door onze aanvallen wel op dieet geplaatst worden, maar door de hulpverlening zullen ze niet uithongeren.' Kan het cynischer en wansmakelijker?

Ja, Z en B, de kerk heeft in die 65 jaar, dat Broederlijk Delen bestaat, een hele weg afgelegd in visie en aanpak.

Een uitspraak van de toenmalige Braziliaanse bisschop Helder Camara heeft velen tot nadenken gestemd, en is tot ons collectief geheugen gaan behoren: *"Als ik voedsel geef aan de armen, noemen ze me een heilige. Als ik vraag waarom ze arm zijn, noemen ze me een communist."*

Ook het citaat van Antoine de Saint-Exupéry, waar we iedere zondag van deze veertigdagentijd onze viering mee beginnen, is een oproep om ons niet te beperken tot noodhulp aan de mensen in armoede, maar om te dromen van een andere, een betere wereld, waar brood genoeg en water stroomt voor allen.

En dat is het wat Jezus heeft gedaan. Hij heeft geen kerk gesticht - dat heeft men pas 300 jaar na zijn dood gedaan -, hij heeft geen wetten en rituelen opgelegd. Hij heeft mensen rond zich verzameld, en hen nieuw uitzicht gegeven, zoals we het hoorden in de evangelielezing, en verhalen verteld, en dan gezegd: 'ga op stap naar de mensen toe en doe hen dromen van een wereld in vrede.'

Pierre Breyne

Wie wil reageren op deze homilie, kan dit doen via e-mail: pierre.breyne@outlook.com En daar krijg je een antwoord op.